

Kommuner och samkommuner med ansvar för ordnande av social- och hälsovård
Ålands landskapsförvaltning

ÅTGÄRDER FÖR ATT ÖKA VACCINATIONSTÄCKNINGEN

Med stöd av 6 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ska myndigheterna vidta omedelbara åtgärder efter att ha fått vetskap om förekomsten av eller risken för en smittsam sjukdom som kräver bekämpningsåtgärder. Att vidta åtgärder och att utöva de befogenheter som lagen medger är enligt grundlagen och lagen om smittsamma sjukdomar en lagstadgad skyldighet för det allmänna – kommunerna, samkommunerna och staten.

Den viktigaste åtgärden för att minska spridningen av coronaepidemin är att skydda befolkningen genom coronavaccinationer. Samtliga coronavacciner ger ett bra skydd mot den allvarliga formen av coronasjukdomen. Institutet för hälsa och välfärds vaccinationsregister visar den 17 oktober 2021 att 84,8 procent av målgrupperna för vaccinationerna har fått den första vaccindosen, och 75,6 procent båda vaccindoserna.

Social- och hälsovårdsministeriet är medvetet om att alla de som vill låta vaccinera sig inte har haft en faktisk möjlighet till det, vilket betyder att rätten att få vaccinet på lika villkor inte tillgodoses för närvarande. Om vaccinationsställena finns i städernas centrum, kan utgifterna för de långa resorna utgöra ett faktiskt hinder för att ta vaccinerna särskilt om man bor i avlägsna trakter. Det finns också människor som inte har tillräckligt med kunskap för att kunna fatta beslut om vaccinationen.

Antalet coronafall har nu börjat öka igen, vilket är oroväckande. Nu drabbas främst de som inte är vaccinerade. **Enligt social- och hälsovårdsministeriet är det viktigt att kommunerna och samkommunerna för social- och hälsovård använder alla de metoder som finns för att ge de människor som vill ha vaccinet en möjlighet att bli vaccinerade.** Det betyder också att man måste säkerställa att alla har en faktisk möjlighet att låta vaccinera sig.

Tillgängliga metoder

Kommunerna har främjat vaccinationsmöjligheterna genom många olika åtgärder, och det är skäl att fortsätta med dem. Det lönar sig dock också att vidta nya åtgärder. Följande regionala och lokala förfaranden rekommenderas för att öka vaccinationstäckningen:

- Walk-in/pop-up-vaccinationsställena som fungerar utan tidsbokning, likt de som har funnits bl.a. i köpcentrum
- Personliga brev eller textmeddelanden till alla kommuninvånare med information om hur de kan boka en tid för vaccination
- Mobila vaccinationsställena, i synnerhet i glesbygdsområden
- Sprida informationen via flera olika kanaler för att sörja för att den befolkning som vill låta vaccinera sig har likvärdiga möjligheter till det. Via organisationer och föreningar kan man nå också de personer som inte läser dagstidningar eller information på webben.

Reseersättningar

Fpa ersätter temporärt kostnader för resor på grund av coronavaccinering. Resorna ersätts på samma sätt som övriga resor som ersätts i samband med hälso- och sjukvårdstjänster. Enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) ska resor för vaccinering i normala fall inte ersättas, eftersom det är fråga om förebyggande vård och inte sjukvård. Den temporära ändring i sjukförsäkringslagen som gäller ersättning för coronavaccinering gäller till den 31 december 2021, men det har föreslagits att giltighetstiden ska förlängas till den 30 juni 2022.

Kundens självrisk för en enkelresa uppgår till högst 25 euro. Resorna ersätts i regel enligt det billigaste sättet att resa. En kund kan få ersättning för taxiresor om kunden på grund av sitt hälsotillstånd inte kan använda kollektiva färdmedel eller om det inte finns kollektiva färdmedel i trakten. För att taxiresorna för coronavaccinationer ska ersättas måste kunden beställa taxin via det regionala beställningsnumret. Taxitjänster som beställs på andra sätt ersätts inte.

Ersättningen för coronavaccinering fås som direktersättning, vilket betyder att kunden måste betala högst 25 euro i självrisk för en enkelresa. Ersättning för resor med kollektiva färdmedel eller med egen bil kan sökas hos Fpa i efterhand. Även för resor med kollektiva färdmedel eller egen bil får man ersättning för den del av kostnaderna som överskrider 25 euro.

Om man inte kan betala självriskandelen enligt sjukförsäkringslagen eller resor som är mindre än 25 euro kan man ansöka om grundläggande utkomststöd hos Fpa. Genom det grundläggande utkomststödet kan man ersätta de resekostnader som kvarstår efter att självrisken på 25 euro har betalats, förutsatt att resan är ersättningsgill enligt sjukförsäkringslagen. Då krävs det att kunden först har betalat resekostnaderna själv. Ersättningen fås på ansökan och betalas ut i form av grundläggande utkomststöd, om ersättningsvillkoren uppfylls i övrigt. I fråga om det grundläggande utkomststödet kan man när det årliga resetaket ännu inte uppnåtts och när alla övriga ersättningsvillkor uppfylls också få en betalningsförbindelse för den självriskandel av taxiresan som ersätts av Fpa.

I vissa fall kan ersättning för resor också beviljas genom det kompletterande utkomststöd som kommunerna ansvarar för, men först måste rätten till grundläggande utkomststöd utredas. Man kan även använda de transporttjänster som erbjuds för utträttande av övriga ärenden. Det finns inte heller något som hindrar att man ordnar avgiftsfria och hälsosäkra transporter till vaccinationsställena.

Avdelningschef

Satu Koskela

Direktör

Eveliina Pöyhönen

Mer information:

[Nationell beredskapsplan för en influensapandemi \(STM 2012:9\)](#) på finska):

Utdelning

Kommuner och samkommuner med ansvar för ordnande av social- och hälsovård
Ålands landskapsförvaltning
Valvira
Regionförvaltningsverken
Institutet för hälsa och välfärd

För kännedom

Statssekreterare Mäkipää
Specialmedarbetare Suominen
Kanslichef Varhila
Kommunförbundet
Statsrådets kansli